

[Thisted Knudsen.]

til af hensyn til borgernes private sikkerhed og fred at sætte visse ganske bestemte grænser for politiets virksomhed, herunder bl. a. de såkaldte ransagningsregler.

Politiets aktion — det ved den højtærede justitsminister — har i store befolkningskredse fremkaldt en vis usikkerhed og en efter min opfattelse berettiget kritik, og dette kan politiet ikke være tjent med. Justitsministeren, politiets øverste chef, skylder både folket og befolkning en forklaring, der kan sprede uklarheden og måske også genskabe fuld tillid i befolkningen til politiets øverste ledelse og dens dispositioner.

Det er klart, at visse regler for politiets virksomhed pinligt må overholdes. For det første: politiet må aldrig nogen sinde benytte sig af befolkningens retsvidenhed. Det vil altid svække politiet, hvis det gør det. For det andet må politiet loyalt overholde de regler, der af lovgivningsmagten er sat for dets virksomhed, herunder ransagningsreglerne i den gældende lovgivning, der jo direkte tager sigte på politiets virksomhed, og som dette skal være den første til at overholde, så længe det er gældende lov. Er der tvivl her, må denne tvivl i alle tilfælde komme den private sikkerhed og fred til gode.

Endelig synes jeg, at politiets øverste leder, den højtærede justitsminister, af politiets højeste ledelse burde være gjort bekendt forud med aktioner af så ekstraordinær beskaffenhed, som der også er knyttet tvivl til. Hvorfor i alverden skulle justitsministeren ellers være landets første politimyndighed?

Dette er baggrunden for mit spørgsmål.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): I anledning af det ærede medlems spørgsmål kan jeg på grundlag af redegørelser fra politidirektøren i København og politimesteren i Slagelse oplyse, at der den 12. december 1963 i tiden fra kl. 13⁰ til 5 på en række vigtige veje på Sjælland, bl. a. indfaldsvejene til København, var anbragt politi-

poster, og at al indgående trafik blev standset og kontrolleret. Formålet med aktionen var dels at kontrollere overholdelse af færdselslovens bestemmelser, dels under hensyn til den almindelige stigning i antallet af brugstyper af motorkøretøjer og af indbrudstyper at standse kørsel med stjalne vogne og eventuelle transporter af tyvekoster.

Kontrollen blev foretaget på den måde, at trafikanterne blev standset og anmodet om at forevise førerbevis, hvorefter køretøjet blev besigtiget. I en del af det af aktionen omfattede område har denne været begrænset til trafikkontrol, og der har alene været tale om eftersyn af bagegerum og bagage i enkelte tilfælde, hvor der efter politiets skøn forelå sådanne særlige omstændigheder, som kunne begrunde ransagning. I den øvrige del af området har politiet anmodet alle de standsede trafikanter om tilladelse til eftersyn af bagagerum og dets indhold.

Der var givet det deltagende politipersonale instruks om i hvert enkelt tilfælde at indhente samtykke til eftersynet, og hvis samtykke blev nægtet, da alene at gennemføre ransagning i overensstemmelse med retsplejelovens regler derom, hvor der efter konkret skøn fandtes grundlag for mistanke om et strafbart forhold, som kunne begrunde ransagning.

Om mit syn på hjemmelen for aktionen skal jeg sige: ifølge den almindelige regel i færdselslovens § 13 er politiet berettiget til at standse ethvert køretøj og lade det undersøge eller til at kontrollere, at føreren opfylder betingelserne for lovligt at kunne føre køretøjet, og hjemmelen for aktionens færdselsmæssige side er således utvivlsom.

Imidlertid havde politiets aktion som nævnt et videre sigte. Herom vil jeg gerne sige, at det efter retsplejelovens § 108 er en af politiets opgaver — jeg citerer —

„at foretage det fornødne til forhindring af forbrydelser og til efterforskning og forfølgning af sådanne“.